

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Disputationum Ludwellianarvm Secvnda

**Malcomesius, Johann Richard
Schmoll, Wilhelm Bernhard**

Giessæ Hassorvm, 1666

Tit. V. De Statu hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35925

Omnis jus quo utimur.) Dd. nostris non uno modo haec Caji verba interpretantur. Nam duar. I. disp. 55. hunc sensum putat quod nulla juris pars, nullus contractus, nullum negotium sit in quo non hi tres loci concurrant. Connan. lib. 3. comm. 1. putat, actionum verbo, hic non actiones forenses sive judicia, sed facta & dicta hominum intelligi, verum uterque facile refellitur ex ipsa methodo tamquam I. ubi separatim haec tria capita explicantur: *De jure & stat. personarum, de rebus & de actionibus sive judiciis.* Verus ergo sensus est, tria summa juris capita esse quae non concurrant, sed a se invicem distincta & separata sint, ut recte Giphan ad §. fin. 1. de I. N. G. & C. (a)

Status hominis.) Distinguit statum hominis a dignitate, & statum ad eam conditionem restringit, in qua quisque nascitur & ab origine quasi stat: quod idem facit Connan. d. 1. comm. 1. n. 2. Sed nimis angustis terminis uterque statum hominis includere videtur. Nam in genere status nihil aliud est quam qualitas & conditio hominis, ut recte Zaf. in π. b. t. n. 2. I. sq; vel publicus vel privatus: Publicus est dignitatis & honorum l. 5. ff. de extra. cogn. de quo hic sermo nobis non est. Privatus comprehendit Jura libertatis, patriæ potestatis, tutelæ, curationis, servitutis &c. & status hominis in specie dicitur, ut in hac rubr. Nec obst. l. f. ff. de Cap. min. l. 14. ff. de Rebus cred. l. 11. ff. qui testa. Nam status appellatio non nonnunquam strictissime accipitur pro jure liberi hominis, quod & caput civile, & per capitum diminutionem mutari dicitur. l. 1. ff. & l. de cap. dim. Quamvis in posterioribus duabus l. status appellatio fortassis non male in stricto & sensu proprio accipi potest. Illud hic notandum, qui hic status hominis dicitur, in Inst. jus personarum appellari l. 2. & 3. ff. b. t. Add. Donel. 2. comm. 9. qui haec duo tanquam causam & effectum differre putat. (b)

A natura mutabimur.) Recte ait: mutuabimur, quia haec divisio I. Ctor. propria non est, sed quoties ea indigent alii unde eam mutuantur. Add. Vult. ad §. 1. l. de 1. Pers. n. 4. (c)

Etiamsi marri.) De conciliatione l. 14. b. cum l. 135. de V. S. add. gl. ad d. l. 14. Pac. cent. 1. quest. 25. Et Aru. ad ff. disp. 1. th. 14. Treutl. d. d. 2. th. 5. G. H. & Suevium ad. de V. S. (d)

Parro

N. 1.

N. 3.

Porro qui adhuc) Qui in utero sunt pro jam natis habentur, quoties de ipsorum commodo agitur l.7.l.26.ff.b.t.l.231.ff. de V. S. alias verò nō prosunt l.15.ff.b.t. & l.2. §. 6. ff. de excusat. tut. gl. ad d.l.26. Habētur autē pro ja natis fictione juris secundū Dd. cōm. quos notat Arū. d. disp. 1. th. 13 sed nescio, an rationib⁹ satis firmis: cum & fictio nonnunquā plus operari soleat quā veritas arg. l.15. ff. de Acq. her. & quæ in favorem alicuius introducta, non debent in ejusdem odium torqueri. l.25. ff. de LL. & l.6. C. cod. (e)

N. 4.

Servi à servando) Ant. Fab. in jurisp. Pap. tit. 5. pr. 1. Imperatorem & iCtos reprehendit, servosque à serviendo dictos existimat. Scalig. à Græca voce ἐργάτες, quod famulum significat, citante eum Bach. ad Tr. disp. 2. th. 3. lit. A. Verum illorum rationes tanti non sunt, ut ab autoritate Imperatoris propterea recedere debeamus. (f)

Nequae personam) Imo & servi in jure nostro recte personæ dicuntur pr. Inst. d. I. personar. l.2. & 3. ff. de stat. hom. pr. I. & l.1. ff. de his qui sui vel. alien. juris. l.215. ff. de V. S. l.22. de R. I. & passim. Errat igitur Vult. & alii qui personam definiunt hominē habentē caput civile. Nā personā hoc in loco simpliciter ipsū hominē designare, aut ejus qualitatē ex alleg. tex. manifestissimum est. Quāvis interdum & strictè pro qualitate civis sive capite civili accipinon negemus ut in l.31. ff. de hered. inst. l.5. ff. de servit. leg. l.82. §. 2. ff. deleg. 2. pr. Inst. de stip. serv. cum simil. Dn. Ungep. d. ex. 2. q. 10. Bachov. ad Tr. d. D. 2. th. 2. lit. b. (g)

N. 5.

Quod ante tantū) Justinianus omnibus manuimissis eandem naturam & jus civitatis dedit, ut patet ex §. fin. I. de Libertin. l.1. C. de Lat. lib. toll. l.1. C. de dedit. lib. toll. His oppon. l.71. ff. b. t. ad quam recte respondet A. eam de ingenuis non de libertinis loqui, Nov. 78. c. fin. ibique Cujac. & 4. O. 5. Adde Don. 2. comm. 16. & Ant. Fab. in I. P. d. 5. pr. 3. illat. 9. pr. 2. illat. 1. Proinde falsa est vulgata lectio, quæ pro orbe Romano legit urbe Romana. (h)